

Fjárlaganefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Akureyri 13. október 2026

Efni: Umsögn embættis Lögreglustjórans á Norðurlandi eystra um frumvarp til fjárlaga fyrir árið 2027. Fjárförf og forgangsröðun verkefna.

Embætti Lögreglustjórans á Norðurlandi eystra fagnar þeim áherslum sem birtast í fjárlagafrumvarpi 2027 um áframhaldandi eflingu löggæslu, aðgerðir gegn ofbeldi barna, styrkingu landamæraeftirlits og viðbrögð við skipulagðri brotastarfsemi. Jafnframt telur embættið mikilvægt að fjármunum sem ætlaðir eru til þessara verkefna verði ráðstafað með hliðsjón af raunverulegu verkefnaálagi, landfræðilegri stöðu og þeim sérstöku áskorunum sem blasa við á starfssvæði embættisins.

I. Áherslupættir vegna fjárlaga fyrir árið 2027.

1. Fjölgun lögreglumanna og efling grunnlöggæslu

Embættið telur afar mikilvægt að hluti þeirra 200 m.kr. sem ríkisstjórnin leggur til vegna áframhaldandi fjölgunar lögreglumanna árið 2027 renni til embættisins. Starfssvæði embættisins nær yfir eitt stærsta umdæmi landsins utan höfuðborgarsvæðisins, með fjölbreytt verkefni á sviði almennrar löggæslu, rannsókna, umferðarmála, landamæraeftirlits, almannavarna og sérhæfðrar þjónustu. Á sama tíma hefur verkefnum fjölgað umfram fjármögnun á undanförunum árum.

Við ráðstöfun þessa viðbótarframlags leggur embættið áherslu á að fjármagnað verði: fjölgun lögreglumanna í vaktavinnu, styrking rannsóknardeildar, aukin geta til viðbragða utan dagvinnutíma, aukin sýnileg löggæsla á landsbyggðinni og efling getu embættisins til að takast á við skipulagða brotastarfsemi. Frekari fjölgun stöðugilda er forsenda þess að markmið stjórnvalda um aukna löggæslu skili sér í raunverulegri þjónustu við íbúa og fyrirtæki á Norðurlandi eystra.

2. Aðgerðir gegn ofbeldi barna

Embættið fagnar því sérstaklega að gert sé ráð fyrir 150 m.kr. tímabundnu framlagi vegna aðgerða gegn ofbeldi barna. Á síðustu árum hefur orðið veruleg aukning í málum þar sem börn eru bæði brotþolar og gerendur ofbeldisbrota. Slík mál eru flókin, krefjast sérhæfðrar rannsóknarvinnu, aukins samstarfs við barnaverndaryfirvöld, skólasamfélagið og heilbrigðisþjónustu.

Embættið telur brýnt að við ráðstöfun þessa fjár verði tekið mið af þeim embættum sem þegar hafa byggt upp sérþekkingu og sinna umfangsmikilli vinnu vegna slíkra mála utan höfuðborgarsvæðisins. Norðurland eystra er eitt af stærri lögregluumdæmum landsins og sinnir fjölmörgum málum sem falla undir þennan málaflokk. Embættið leggur því áherslu á að fá verulegan hluta þess fjár sem ætlað er til verkefnisins til að: fjölga í hópi lögreglumanna í samfélagslöggæslu, styrkja forvarnir og snemmtæka íhlutun meðal annars í gegnum verkefnið Ábyrg saman, auka samstarf við barnavernd, skólasamfélagið og frístundir barna, stytta málshraða og bæta þjónustu við börn og byggja upp þekkingu og sérhæfingu á landsbyggðinni.

3. Landamæraeftirlit og Schengen-verkefni

Embættið leggur sérstaka áherslu á að hluti þess 120 m.kr. framlags sem ætlað er vegna landamærakerfa og skuldbindinga Íslands samkvæmt Schengen-samstarfinu verði ráðstafað til Norðurlands eystra. Mikil uppbygging og aukin umsvif á Akureyrarflugvelli og tíðar komur skemmtiferðaskipa hafa aukið mikilvægi embættisins á sviði landamæraeftirlits. Innleiðing nýrra kerfa og verklags samkvæmt Schengen-regluverki kallar á: aukinn mannafla, sérhæfða þjálfun, tæknibúnað, áframhaldandi rekstur og viðhald nýrra kerfa. Verkefnin eru bæði umfangsmikil og varanleg og ljóst að þeim verður ekki sinnt með fullnægjandi hætti án sérstakrar fjármögnunar.

4. Skipulögð brotastarfsemi og öryggisáskoranir

Undanfarin ár hafa lögregluþyriföld víða um land orðið vör við aukin umsvif skipulagðra brotahópa og aukið flækjustig í rannsóknum alvarlegra brota. Þessi þróun hefur haft mikil áhrif á LNE. Embættið þarf að viðhalda og efla getu sína til að takast á við: fíkniefnaframleiðslu og skipulagða dreifingu fíkniefna, netglæpi, fjármálabrot, mansal, peningabætti og brot sem tengjast alþjóðlegri glæpastarfsemi. Slík verkefni krefjast sérhæfðs mannafla, aukinnar greiningargetu og öflugrar samvinnu við önnur lögregluembætti og embætti ríkislögreglustjóra.

II. Krafa um fjölgun stöðugilda

1. Krafa um fimm ný stöðugildi

Embætti Lögreglustjórans á Norðurlandi eystra telur nauðsynlegt að við úthlutun þess viðbótarfjármagns sem ætlað er til fjölgunar lögreglumanna á árinu 2027 verði embættinu tryggð fjármögnun fyrir **fimm ný stöðugildi lögreglumanna**. Krafan byggir á þeirri verulegu verkefnaaukningu sem orðið hefur á starfssvæðinu undanfarin ár, auknum kröfum um sýnilega löggæslu, fjölgun umfangsmikilla rannsókna og auknu hlutverki embættisins á sviði landamæraeftirlits, almannavarna og viðbragðsþjónustu. Embættið telur að úthlutun fjár til fjölgunar lögreglumanna verði að taka mið af raunverulegu verkefnaálagi og þörf fyrir frekari uppbyggingu löggæslu utan höfuðborgarsvæðisins. Norðurland eystra er eitt stærsta lögregluumdæmi landsins og sinnir fjölbreyttum og vaxandi verkefnum sem ekki verður mætt til lengri tíma án frekari eflingar mannafla.

2. Krafa um stöðugildi vegna ofbeldis barna

Embættið gerir jafnframt kröfu um fjármögnun fyrir **tvö stöðugildi** vegna verkefna sem tengjast ofbeldi barna gegn börnum, kynferðisbrotum gegn börnum og öðrum málum þar sem börn eru brotapolar eða gerendur. Embættið efldi samfélagslöggæslu sína verulega árið 2025 þegar aukið fjárframlag fékkst inn í verkefnið og hefur reynt að halda verkefninu gangandi þrátt fyrir að ekki hafi orðið framhald á aukafjárveitingu. Verkefnastjóri stýrir samfélagslöggæslu sem er sinnt af lögreglumönnum og ákærendum sem sinna samfélagslöggæslu í hlutastarfi og starfa á öllum sviðum embættisins, í löggæsludeild, rannsóknardeild og ákærendum á ákærusviði.

Sú fjárveiting sem ríkisstjórnin hefur boðað vegna aðgerða gegn ofbeldi barna þarf að skila sér að verulegu leyti til þeirra embætta sem sinna umfangsmikilli vinnu vegna slíkra mála og hafa byggt upp þekkingu og reynslu á því sviði. Embætti Lögreglustjórans á Norðurlandi eystra telur sig vera meðal þeirra embætta sem eiga skýran réttmælanlegan hlut í því fjármagni, enda þjónar það fjölmennu og víðfeðmu umdæmi þar sem verkefnum á þessu sviði hefur fjölgað verulega.

Embættið fer af þeim sökum fram á sérstaka fjármögnun fyrir **tvö stöðugildi í verkefnum vegna ofbeldis barna** sem hafi það meginhlutverk að sinna málum tengdum ofbeldi barna gegn börnum og öðrum viðkvæmum barnaverndarmálum. Embættið bendir á að þau lögregluembætti sem þegar sinna umfangsmestu verkefnum á þessu sviði þurfi að fá eðlilega hlutdeild í því fjármagni sem ætlað er til málaflokksins. Norðurland eystra er eitt stærsta lögregluumdæmi landsins og sinnir fjölmörgum málum sem krefjast sérþekkingar, þverfaglegs samstarfs og nákvæmrar rannsóknarvinnu. Fjármögnun tveggja stöðugilda myndi: stytta málsmeðferðartíma, bæta þjónustu við börn og fjölskyldur, styrkja samstarf við barnavernd, skólayfirvöld og aðra hagaðila, efla forvarnir og snemmtæka íhlutun og auka sérþekkingu innan embættisins til lengri tíma.

3. Samantekt á fjárþörf embættisins

Embætti Lögreglustjórans á Norðurlandi eystra leggur því áherslu á að í fjárlögum ársins 2027 verði gert ráð fyrir fjármögnun vegna:

- **5 nýrra stöðugilda lögreglumanna** vegna fjölgunar lögreglumanna á landsvísu, aukins mannafla vegna landamæraeftirlits og innleiðingar Schengen-kerfa á Akureyrarflugvelli og eflingar rannsóknargetu embættisins vegna skipulagðrar brotastarfsemi og annarra sérhæfðra verkefna. **Samtals 110.000.000.- kr.**
- **2 stöðugilda** vegna aðgerða gegn ofbeldi barna. **Samtals 44.000.000.- kr.**

Að mati embættisins eru framangreindar aðgerðir ekki aðeins æskilegar heldur nauðsynlegar til að tryggja að markmið stjórnvalda um öflugri löggæslu, aukið öryggi almennings, bætt viðbrögð við ofbeldi barna og virkt landamæraeftirlit nái fram að ganga á Norðurlandi eystra.

Virðingarfyllst,
Páley Borgþórsdóttir, lögreglustjóri.